

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA

2021.

Broj: 01-02-06-11-1-2582-7/21

Sarajevo, maj 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	13
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	13
7.1.1	Prihodi i primici.....	13
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	13
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	13
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	14
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	15
7.1.2.4	Nadzor i provjera namjenskog utroška sredstava transfera realizovanih u prethodnom periodu	16
7.1.2.5	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava – Finansijska pomoć poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u okolnostima pandemije COVID-19	18
7.2	BILANS STANJA.....	21
7.2.1	Stalna sredstva	21
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	21
8.	JAVNE NABAVKE	22
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	22
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	25
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	26
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	29
	Pregled korisnika finansijske pomoći u okolnostima pandemije COVID-19, sa iznosima dodijeljenih sredstava iznad 10.000 KM i uporednim pokazateljima o broju zaposlenih.....	30

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva okoliša i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Stalna sredstva i izvori stalnih sredstava potcijenjeni su za 499.895 KM jer automatske monitoring stanice za mjerjenje kvaliteta zraka, nabavljene iz sredstava tekućeg transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ u 2020. godini, nisu evidentirane u periodu kada su i nabavljene. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.1 i 7.1.2.4 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomске odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva okoliša i turizma za 2021. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nadzor nad namjenskim utroškom tekućih transfera „Transfer za razvoj turizma u FBiH“ (2.343.000 KM) i „Akcioni plan Strategije okoliša“ (1.550.000 KM) realizovanih po programima utroška sa kriterijima raspolođene iz 2019. godine nije izvršen u roku utvrđenom internim aktom. Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti na raskidu ugovora i povratu sredstava, u skladu sa zaključenim ugovorima, u slučajevima kada korisnici nisu opravdali sredstva niti dostavili izvještaje o utrošku. Nije izvršeno praćenje i evaluacija rezultata utroška sredstava tekućih transfera, niti su pokrenute aktivnosti na procjeni efekata finansiranih programa, što nije u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH (tačka 7.1.2.4 Izvještaja);

2. Prilikom nadzora Ministarstvo nije utvrdilo nenamjenski utrošak odobrenih sredstava finansijske pomoći poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u uslovima pandemije COVID-19, niti je provelo postupak povrata za najmanje 5.623.281 KM kod poslovnih subjekata koji su smanjili broj zaposlenih na 31. 12. 2020. godine u odnosu na 30. 9. 2020. godine. Navedeno nije u skladu sa članom 38. Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19 (tačka 7.1.2.5 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Obračun poreza i doprinosa na naknade članovima komisija koji su zaposleni u Ministarstvu nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i provedbenim aktima iz ove oblasti s obzirom na to da Federalno ministarstvo finansija nije osiguralo preduslove za ovaj obračun (tačka 7.1.2.2 Izvještaja);
- Uredbom o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19 za 2020. godinu nije ispunjen opći cilj vezan za očuvanje radnih mjeseta za prevladavanje vanrednih okolnosti koje je izazvala pandemija COVID-19. Revizijom je utvrđeno da je došlo da smanjenja broja zaposlenih. Također, Uredbom nije propisan krajnji rok do kada se stečaj, postupak stečaja ili likvidacije i isplata dividende/dobiti smatra neprihvatljivim, niti na koji način izvršiti provjeru uslova utvrđenih u dijelu neprihvatljivosti korisnika. Kriteriji za dodjelu finansijske pomoći u dijelu utvrđivanja „ostvarenog oporezivog prometa“ nisu primjenjivi na djelatnost putničkih agencija i turopolatora, zbog čega je i najznačajniji povrat sredstava iskazan za djelatnost putničkih agencija (1.872.093 KM) i turopolatora (395.615 KM) (tačka 7.1.2.5 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 31. 5. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uskladiti radno vrijeme i evidencije o radnom vremenu sa Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	4.
2.	Poduzeti aktivnosti na analizi i ažuriranju Plana integriteta, u skladu s ciljevima i mjerama Akcionog plana za borbu protiv korupcije.	4.
3.*	Poduzeti aktivnosti na završetku izrade Strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma FBiH i dostaviti ih nadležnim organima i institucijama na usvajanje, kako bi se primijenile u periodu na koji se odnose.	5.
4.	Potrebitno je Godišnji plan rada uskladiti sa odobrenim budžetom Ministarstva.	6.
5.	Prilikom donošenja programa utroška sredstava i raspodjele sredstava Tekućeg transfera za razvoj turizma u FBiH potrebno je poštovati odredbe Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH na način da se obezbijedi transparentna raspodjela, a odobrena sredstva realizovati kako je i ugovoreno.	7.1.2.3
6.*	Blagovremeno imenovati Komisiju za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera za JP Nacionalni park „Una“ i utvrditi realan rok za sačinjavanje konačnog izvještaja o nadzoru, koji je potrebno izvršiti u zadatom roku.	7.1.2.3
7.*	U zavisnosti od planiranog trajanja pojedinih projekata, potrebno je utvrditi realan rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ i „Transfera za razvoj turizma u FBiH“, nakon čega je potrebno izvršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška i u razumnom roku sačiniti konačan izvještaj o provedenom nadzoru, kao i poštovati odredbe zaključenih ugovora.	7.1.2.4
8.*	Pokrenuti aktivnosti na utvrđivanju efekata programa i projekata finansiranih iz sredstava tekućih transfera.	7.1.2.4
9.	Poduzeti aktivnosti na povratu sredstava koja nisu utrošena u skladu sa utvrđenom namjenom, za isplate minimalnih bruto plaća i troškove poslovanja za period od 1. 7. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine.	7.1.2.5
10.	Preispitati dokumentaciju kojom je izvršeno pravdanje utroška sredstva finansijske pomoći, a za nemajenski utrošena sredstva provesti postupak povrata u skladu sa Uredbom i ugovorima zaključenim sa korisnicima sredstava, kojima je regulisan način pravdanja dodijeljenih sredstava.	7.1.2.5
11.	Stalna sredstva je potrebno knjigovodstveno evidentirati u odgovarajućem periodu, te izvršiti usaglašavanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, shodno Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.1

12.*	Potrebno je izvršiti analizu mogućnosti za nastavak „Projekta CBD – rad na zaštićenim područjima“ i u skladu s konstatovanim poduzeti dalje aktivnosti.	7.2.2
------	---	-------

*nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (pet)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2021. godinu;
 - Budžet FBiH za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Uredba o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo okoliša i turizma osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.¹ Vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH, koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike zaštite okoliša; standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje; ekološko praćenje i kontrolu zraka, vode i zemlje; izradu strategije politike razvoja turizma i ugostiteljstva; praćenje turističkih tokova na domaćim i inostranim tržištima; usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelokupnog privrednog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 21. 12. 2017. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjeseta službenika i namještenika. Sistematisovana su radna mjesta za 93 izvršioca, a 31. 12. 2021. godine u Ministarstvu su bila zaposlena 42 radnika. Budžetom za 2021. godinu planirani broj zaposlenika je 44.

Ministarstvom rukovodi ministrica Edita Đapo, koja je imenovana 28. 10. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Hamdije Čemerlića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizije, u periodu od oktobra 2021. godine do marta 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom na usklađenost poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo nije postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i nije obavijestilo Ured o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preuzete odgovarajuće mjere u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2021. godinu izvršeno je u skladu s propisima;
- 2) Angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH;

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 02/06, 08/06, 61/06 i 48/11

- 3) Ministarstvo je na internet-stranici objavilo odluku o dodjeli finansijske pomoći i listu korisnika finansijske pomoći sa iznosom dodijeljenih sredstava, u skladu s odredbama Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19;
- 4) Ministarstvo je postupilo u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu planiranja i provođenja postupaka javnih nabavki i objavilo je potrebne podatke na internet-stranici.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo je osiguralo transparentnost kod dodjele tekućih transfera i objavilo podatke o dodijeljenim sredstvima, ali nije pokrenulo aktivnosti na utvrđivanju efekata programa i projekata finansiranih iz sredstava tekućih transfera;
- 2) U toku 2021. godine dizajniran je sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, ali je potrebno poduzeti aktivnosti na njegovoj implementaciji;
- 3) Ministarstvo je u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH donijelo Godišnji plan rada, ali nije dostavilo Godišnji izvještaj o radu.

Nerealizovane preporuke

- 1) Poduzeti aktivnosti na izradi Strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma FBiH;
- 2) Potrebno je izvršiti analizu mogućnosti za nastavak „Projekta CBD – rad na zaštićenim područjima“ i u skladu s konstatovanim poduzeti dalje aktivnosti;
- 3) Blagovremeno imenovati Komisiju za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera za NP „Una“ i utvrditi realan rok za sačinjavanje konačnog izvještaja o nadzoru;
- 4) U zavisnosti od planiranog trajanja pojedinih projekata, potrebno je utvrditi realan rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava transfera „Aкциони план Strategije okolišа“ i „Transfera za razvoj turizma u FBiH“, nakon čega je potrebno izvršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška i u razumnom roku sačiniti konačan izvještaj o provedenom nadzoru.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Obračun poreza i doprinosa na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.
Nije izvršena ocjena postupanja po preporuci jer nisu osigurani preduslovi za obračun poreza i doprinosa na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti.
- 2) Potrebno je nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine planirati i evidentirati na poziciji kapitalnih transfera, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
Dodata nepovratnih davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine nije vršena u revidiranoj godini, zbog čega nije mogla biti izvršena ocjena planiranja i evidentiranja navedenih izdataka na poziciji kapitalnih transfera.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 12 preporuka, od čega je sedam novih i pet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (četiri nerealizovane i jedna djelimično realizovana).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koji je dostavljen nakon obavljene prethodne revizije, obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je pet preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izještaja o finansijskoj reviziji, a za dvije koje se odnose na evidenciju o radnom vremenu nisu poduzete aktivnosti.

Implementacijom preporuka datih u pismu rukovodstvu, rukovodstvo je pokazalo spremnost za oticanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Ministrica je odgovorna za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u instituciji. Odgovorna je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorna je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

S tim u vezi, ministrica je donijela značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uredila poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjeseta, s opisom svakog radnog mesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Donesen je Kodeks ponašanja i svaki je zaposlenik upoznat s obavezom poštivanja Etičkog kodeksa za državne službenike u FBiH,⁶ što se, u skladu s članom 22, dokazuje potpisivanjem izjave o upoznavanju sa sadržajem Kodeksa, koja je dio personalnog dosjea zaposlenih u organu državne službe.

Na osnovu važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure, kojima su stvoreni uslovi i koji obezbeđuju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definisanje potrebnog nivoa znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mjeseta, stručni razvoj zaposlenika, a redovno se vrši i godišnje ocjenjivanje zaposlenika. Međutim, konstatovano je da Ministarstvo ne posjeduje evidencije sa propisanim podacima o početku rada, završetku rada, vremenu i satima zastoja, prekida rada i slično, kako je to utvrđeno Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.⁷ Također, radno vrijeme u Ministarstvu (od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ sati sa pauzom) nije u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 63/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Ministarstvo je krajem 2019. godine usvojilo Akcioni plan za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole i imenovalo Radnu grupu za procjenu rizika. U aprilu 2020. godine izvršena je identifikacija poslovnih procesa za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. S obzirom na to da nisu poduzete daljnje aktivnosti na izradi mape rizika, utvrđivanju i procjeni rizika, Ministarstvo je 18. 10. 2021. godine sa Agencijom za poslovno savjetovanje i edukaciju „FMC“ d.o.o. Sarajevo zaključilo ugovor o nabavci konsultantskih usluga uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Obaveza navedenog pravnog lica je da do 31. 12. 2021. godine izvrši edukaciju koordinatora, sačini pripremu plana uspostavljanja i razvoja FUK-a, izvrši procjenu komponenti FUK-a zasnovanih na COSO modelu, izvrši popis poslovnih aktivnosti i izradi mapu procesa, te izvrši utvrđivanje, procjenu i rangiranje rizika, što je i učinjeno. Sačinjen je i registar rizika.

S obzirom na to da je krajem decembra 2021. godine izrađena mapa poslovnih procesa, sačinjen registar rizika te izvršena procjena i rangiranje rizika, nisu bili uspostavljeni preduslovi za praćenje statusa rizika i implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s propisima tokom 2021. godine. **Zbog navedenog skrećemo pažnju na potrebu pravilne implementacije donesenih akata u narednom periodu, kako bi se osigurao efikasan sistem finansijskog upravljanja i kontrole.**

U Ministarstvu nije obezbijeđeno da zaposleni blagovremeno izvještavaju odgovorne o funkcionisanju svih procesa i elemenata kontrole, uočenim slabostima, nepravilnostima i rizicima, kao i da rukovodstvo blagovremeno preduzima odgovarajuće mjere kao odgovor na uočene rizike. Također, ne vrši se samoprocjena sistema internih kontrola, koja osigurava uočavanje nedostataka sistema internih kontrola.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Međutim, izvještaj nije potpun s obzirom na to da ne sadrži mјere koje treba poduzeti za otklanjanje utvrđenih nedostataka i propusta i za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Imajući u vidu sve navedeno, može se zaključiti da radno vrijeme Ministarstva i evidencije o radnom vremenu nisu usklađene sa odredbama Odluke Vlade FBiH o radnom vremenu u federalnim organima državne službe i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Preporuka:

- **uskladiti radno vrijeme i evidencije o radnom vremenu sa Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Prevencija korupcije

Prema ciljevima i mjerama Akcionog plana za borbu protiv korupcije koji je Vlada usvojila 11. 11. 2021. godine Ministarstvo je trebalo analizirati i ažurirati postojeći Plan integriteta iz 2017. godine. Međutim, do okončanja revizije Ministarstvo nije poduzelo navedene aktivnosti.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na analizi i ažuriranju Plana integriteta, u skladu s ciljevima i mjerama Akcionog plana za borbu protiv korupcije.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ predviđeno je da će za Ministarstvo internu reviziju obavljati Jedinica za internu reviziju pri Federalnom ministarstvu finansija. Ministarstvo nije bilo predmet revizije Jedinice za internu reviziju u 2021. godini.

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

U skladu sa zakonskim nadležnostima, Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike zaštite okoliša; standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje; ekološko praćenje i kontrolu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva; praćenje turističkih tokova na domaćim i stranim tržištima; usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelovitog privrednog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

Osnova rada Ministarstva je donošenje Federalne strategije zaštite okoliša, koja je važila do 2018. godine, i Strategije razvoja turizma. Započete su aktivnosti na izradi Federalne strategije zaštite okoliša za period 2020–2030. godine, te je Ministarstvo u novembru 2019. godine sačinilo Informaciju za Vladu FBiH, koja je usvojena Zaključkom od 28. 11. 2019. godine. Predviđeno vrijeme za izradu Strategije je 32 mjeseca od potpisivanja bilateralnog sporazuma između Ambasade Kraljevine Švedske u BiH i Štokholmskog instituta za okoliš (septembar 2019. godine). Aktivnosti na izradi ove Strategije započete su u oktobru 2019. godine, a prema planu realizacije trebale bi biti završene do kraja 2022. godine.

Ministarstvo je u saradnji sa Projektom USAID Turizam i Privrednom komorom Federacije BiH provodilo aktivnosti na izradi Strategije razvoja turizma u FBiH uz učešće svih kantona, Saveza općina i gradova, Federalnog zavoda za programiranje, Gender centra Federacije BiH, a kroz javnu raspravu u izradi dokumenta učestvovali su i predstavnici privatnog sektora, turističkih zajednica kantona, udruženja, obrazovnih institucija i drugi. Nakon prikupljenih komentara tokom javnih rasprava i sastanaka Radnog tijela za izradu konačnog teksta Strategije, dorađen je tekst Nacrta Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2022-2027. godine i upućen svim kantonima na mišljenje.

Vlada FBiH je u toku revidirane godine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju otpadom, donijela dvije uredbe (Uredbu o načinu raspodjele i ulaganja prikupljenih naknada za posebne kategorije otpada i uslovima za dodjelu poticajnih sredstava i Uredbu o proizvodima koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada i kriterijima za obračun i način plaćanja naknada), a Ministarstvo je donijelo veći broj nedostajućih pravilnika o upravljanju pojedinim kategorijama otpada i otpadnim materijalom. Navedenim aktima regulisan je način postupanja s posebnim kategorijama otpada i raspodjele sredstava prikupljenih po osnovu naknada za posebne kategorije otpada.

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti na završetku izrade Strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma FBiH i dostaviti ih nadležnim organima i institucijama na usvajanje, kako bi se primijenile u periodu na koji se odnose.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2021. godinu¹⁰ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 3.143.954 KM. Rješenjima Federalnog ministarstva finansija odobrene su dvije preraspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 12.000 KM, te su na teret nabavke stalnih sredstava u obliku prava povećani izdaci za ugovorene i druge posebne usluge. Zaključkom Vlade FBiH od 19. 8. 2021. godine Ministarstvu je odobreno 12.302 KM iz Tekuće rezerve Vlade FBiH u svrhu povrata sredstava po Projektu „Nula otpada Jadranska mreža 2007-2013“. Shodno navedenom, ukupno raspoloživa sredstva Ministarstva iznosi su 3.168.256 KM.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 4/21

Ministarstvo je donijelo godišnji i trogodišnji plan rada. Godišnji izvještaj o radu Ministarstva za 2021. godinu dostavljen je u januaru 2022. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja. Utvrđili smo da Godišnji plan rada nije u potpunosti usklađen sa odobrenim budžetom jer su planirane značajne aktivnosti koje nisu uključene u Budžet FBiH.

Preporuka:

- ***potrebno je Godišnji plan rada uskladiti sa odobrenim Budžetom Ministarstva.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH¹¹.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

Prihodi su iskazani u iznosu od 62.420 KM i u cijelosti se odnose na neporezne prihode. Strukturu neporeznih prihoda najvećim dijelom čine: prihodi od izdavanja okolišnih dozvola (22.010 KM), prihodi od uplata za polaganje ispita voditelja poslovnice putničkih agencija (13.450 KM) i turističkog vodiča (13.100 KM), prihodi po osnovu izvršenih uplata za donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za izradu studije o uticaju na okoliš (11.200 KM), te prihodi od kamata (6 KM).

Ovi prihodi nastaju iz osnova obavljanja poslova iz nadležnosti, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o turističkoj djelatnosti, a odnose se na procjenu uticaja na okoliš, kao i na održavanje ispita za turističke vodiče i voditelje poslovica putničke agencije. Uplaćuju se na depozitni račun Budžeta FBiH, u skladu s Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžetskih i vanbudžetskih fondova na teritoriju Federacije BIH. Prikupljena namjenska sredstva prenose se na podračun koji je otvoren u okviru Jedinstvenog računa trezora, a kojim Ministarstvo raspolaže u skladu s Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele i Uputstvom federalnog ministra finansija o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 2.814.629 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine plaće, naknade i doprinosi od 1.546.472 KM, tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 1.012.302 KM, izdaci za materijal i usluge od 253.561 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 2.293 KM.

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi iskazani su u iznosu od 1.546.472 KM.

Prema prezentovanoj dokumentaciji koja se odnosi na pripremu mjesecnih podataka za obračun plaće, rješenja o postavljenju zaposlenika, rješenja o plaćama, evidenciju radnog vremena (šiht liste) i pojedinačne platne liste zaposlenika, konstatovali smo da se obračun plaća vrši u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima Ministarstva.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

Utvrđili smo da je osnovna plaća zaposlenika utvrđena množenjem osnovice za plaću određene članom 18. stav 2. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2021. godinu u iznosu od 330 KM i koeficijenta platnog razreda koji je utvrđen u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.¹² Prethodno utvrđena osnovica uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža zaposlenika Ministarstva, a najviše do 20%. Testirali smo obračun i isplatu bruto plaća i naknada zaposlenih za maj, septembar i decembar 2021. godine i nismo konstatovali nepravilnosti.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 207.088 KM, a odnose se na: topli obrok (84.137 KM), prevoz na posao i sa posla (34.374 KM), odvojeni život od porodice (32.657 KM), regres za godišnji odmor (21.758 KM), otpremnine za odlazak u penziju (12.341 KM) i pomoć u slučaju smrti (15.830 KM). Testirali smo obračun i isplatu bruto plaća i naknada zaposlenih za maj, septembar i decembar 2021. godine i nismo konstatovali nepravilnosti.

Ocenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je u roku i na način utvrđen odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH¹³, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH¹⁴ i Pravilnika o ocenjivanju državnih službenika u organima državne službe FBiH.¹⁵

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 253.561 KM, a njihovu strukturu najvećim dijelom čine ugovorene i druge posebne usluge (119.404 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (49.616 KM), putni troškovi (31.892 KM) i nabavka materijala i sitnog inventara (22.199 KM).

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom se odnose na poreze i doprinose od druge samostalne djelatnosti (55.077 KM), izdatke za rad komisija (38.965 KM), usluge objavljivanja tendera i oglasa (13.163 KM), te ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada – ugovori o djelu (6.657 KM).

Izdaci za rad u komisijama odnose se najvećim dijelom na naknade za rad u komisijama koje se finansiraju od uplaćenih naknada fizičkih i pravnih lica (30.625 KM) i naknade za ostale komisije (8.340 KM). Naknade za rad u komisijama koje se finansiraju od uplaćenih naknada fizičkih i pravnih lica odnose se na rad stručnih komisija za ocjenu studija o procjeni uticaja na okoliš i plana aktivnosti vezano za izdavanje okolišnih dozvola (18.702 KM), komisija za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča (7.048 KM) i komisija za polaganje stručnog ispita za voditelja poslovnice putničke agencije (4.875 KM). Visina ovih naknada članovima komisija, način naplata od fizičkih i pravnih lica za izvršene usluge i način angažovanja zaposlenika Ministarstva u komisijama propisani su internim aktima Ministarstva (Pravilnik o uslovima i kriterijima koji moraju ispunjavati nosioci izrade studije o uticaju na okoliš i visini naknade i ostalih troškova nastalih u postupku procjene uticaja na okoliš¹⁶, Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče¹⁷ i Pravilnik o polaganju ispita za voditelja poslovnice¹⁸). Navedenim pravilnicima propisan je način angažovanja zaposlenika Ministarstva u ispitnu komisiju za polaganje stručnog ispita, na način da se imenuju po oblastima iz ispitnog programa za opći dio stručnog ispita.

Ostale naknade članovima komisija koje su finansirane iz budžetskih sredstava iskazane su u iznosu od 8.340 KM, a odnose se na obavljanje poslova u komisijama za javne nabavke, godišnji popis, te u ostalim stručnim komisijama i radnim grupama.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17

¹³ „Sl. novine FBiH“ 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15, 09/17

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05 i 103/21

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 33/12

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 46/20

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 46/20

Kao i prethodnih godina, naknade članovima komisija koji su zaposlenici nisu imale karakter nesamostalne djelatnosti. **Naknade članovima komisija nisu imale tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak¹⁹ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.²⁰ Obaveza poslodavca je da obračuna i uplati poreze i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i Zakonom o doprinosima²¹ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.²²**

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi realizovani su u iznosu od 1.000.000 KM i odnose se na tekuće transfere drugim nivoima vlasti, i to: Tekući transfer za razvoj turizma u FBiH (500.000 KM) i Tekući transfer za JP Nacionalni park „Una“ (500.000 KM). Drugi tekući rashodi odnose se na izdatke za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (12.302 KM).

Tekući transfer za razvoj turizma u FBiH (500.000 KM) odobren je na osnovu Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstva od 9. 9. 2021. godine. Sredstva su odobrena Privrednoj komori FBiH za Program: „Unapređenje i povećanje privlačnosti FBiH kao prepoznatljive turističke destinacije“, a u cilju ublažavanja posljedica COVID-19 na sektor turizma, kreiranjem, razvojem i realiziranjem marketinške kampanje destinacija. Opšti ciljevi programa utvrđeni su i Memorandumom o razumijevanju potpisanim između USAID-a BiH i Ministarstva. Ministarstvo i Privredna komora FBiH su 4. 10. 2021. godine zaključili ugovor kojim je predviđeno da kriterije za raspodjelu sredstava utvrdi Privredna komora FBiH u skladu s specifičnim i opštim ciljevima Programa, te da se Program realizuje do 31. 12. 2021. godine. Također, utvrđena je obaveza korisnika sredstava da u roku od 60 dana nakon prijema finansijskih sredstava dostavi izvještaj o stepenu realizacije programa a u roku od 30 dana nakon realizacije programa Ministarstvu podnese završni izvještaj o implementaciji i rezultatima programa.

Privredna komora FBiH je u decembru 2021. godine zaključila ugovore sa korisnicima sredstava a 30. 12. 2021. godine sačinila Zapisnik o utrošku sredstava za otkup autorskih prava fotografije i videomaterijal od privrednih subjekata, po obavljenom Javnom pozivu za potrebe digitalne promocije turizma u FBiH. Prema navedenom zapisniku za provedbu digitalne kampanje najznačajniji iznos sredstava (401.747 KM) dodijeljen je međunarodnoj kompaniji „Tripadvisor“ London, kao najposjećenijem svjetskom turističkom web portalu. Preostala sredstva su iskorištena za potrebe stvaranja i prikupljanje postojećeg digitalnog sadržaja, koji su poslani „Tripadvisor“ London, te su nakon provedenog javnog poziva otkupljena autorska prava od privrednih subjekata iz sektora turizma FBiH. Odabrana su 24 privredna subjekta koji će učestvovati u stvaranju novog i prikupljanju postojećeg audio i video sadržaja za 24 destinacije u FBiH. Privredna komora FBiH sa USAID Projektom razvoja održivog turizma u BiH je potpisala Zajednički plan provedbe na osnovu kojeg su utvrđeni zajednički strateški ciljevi, područja saradnje, uloge i odgovornosti.

S obzirom na to da je Programom utroška sredstava određen korisnik sredstava (Privredna komora FBiH), koji treba da utvrdi kriterije za raspodjelu, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena transparentno, kao ni da je Program utroška sredstava donesen u skladu s članom 37. Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH za 2021. godinu. Također, marketinška kampanja službeno je započela 22. 1. 2022. godine, te je USAID Turizma obavijestio Ministarstvo 9. 2. 2022. godine da je Tripadvisor pokrenuo promotivnu kampanju i da će u toku naredna tri mjeseca na platformi Tripadvisora biti promovisane 24 atraktivne lokacije u FBiH. Navedeno nije u skladu s odredbama zaključenog ugovora, kojim je predviđeno da se Program realizuje do 31. 12. 2021. godine.

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/8, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21

²² „Sl. novine FBiH“, br. 64/08; 81/08; 98/15; 6/17; 38/17; 39/18, 12/21, 06/22

Shodno navedenom, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava Tekućeg transfera za razvoj turizma u FBiH izvršena transparentno i u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH za 2021. godinu i zaključenog ugovora s korisnikom sredstava.

Preporuka:

- *prilikom donošenja programa utroška sredstava i raspodjele sredstava Tekućeg transfera za razvoj turizma u FBiH potrebno je poštovati odredbe Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH na način da se obezbijedi transparentna raspodjela, a odobrena sredstva realizovati kako je i ugovoren.*

Transfer za JP Nacionalni park „Una“ odobren je za rad i funkcionisanje Nacionalnog parka „Una“. Zakonom o Nacionalnom parku „Una“, osnovna prava, u ime Federacije BiH, vrši Vlada FBiH, a sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz Budžeta FBiH. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava transfera donijela je Vlada FBiH 27. 5. 2021. godine, a Ministarstvo je sa JP Nacionalni park „Una“ 7. 7. 2021. godine zaključilo Ugovor o prenosu odobrenih sredstava za finansiranje programskih aktivnosti. Programom rada JP Nacionalni park „Una“ za 2021. godinu, koji je Ministarstvo u skladu s nadležnostima potvrdilo 9. 3. 2021. godine, utvrđeni su prihodi i rashodi u iznosu od 2.182.287 KM. Predviđeno je da se iz vlastitih sredstava finansira 345.000 KM, iz namjenskih sredstava 550.000 KM (500.000 KM iz Budžeta FBiH; 40.000 KM iz Budžeta Unsko-sanskog kantona i 10.000 KM iz Budžeta Ministarstva civilnih poslova BiH), dok ostatak sredstava u iznosu od 1.287.287 KM predstavlja neutrošena namjenska sredstva za kapitalne izdatke koja su odobrena u ranijem periodu iz Budžeta FBiH putem Vlade Unsko-sanskog kantona i Grada Bihaća. Iz sredstava Budžeta FBiH, odobrenih putem Ministarstva za 2021. godinu, planirano je finansiranje dijela rashoda za bruto plaće i naknade zaposlenih (370.000 KM), naknada i troškova Nadzornog odbora, Skupštine i Odbora za reviziju (50.000 KM) i ostalih troškova nabavke (80.000 KM). Odredbama zaključenog ugovora, utvrđena je obaveza korisnika sredstava da u roku od 90 dana od prijema finansijskih sredstava dostavi izvještaj o stepenu realizacije programa a u roku od 30 dana nakon realizacije odobrenih sredstava Ministarstvu podnese konačan izvještaj o realizaciji programa i njegovim rezultatima. Utvrđili smo da je korisnik sredstava u toku 2021. godine Ministarstvu redovno kvartalno dostavlja Izvještaj o utrošenim sredstvima. Komisija za nadzor i provjeru namjenskog utroška odobrenih sredstava imenovana je 15. 10. 2021. godine, sa zadatkom da nadzor izvrši u prvom kvartalu 2022. godine i podnese konačan izvještaj, što nije učinjeno do 5. 4. 2022. godine.

Komisija za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera za JP Nacionalni park „Una“ za 2020. godinu imenovana je 16. 2. 2021. godine, s obvezom da konačan izvještaj sačini u posljednjem kvartalu 2021. godine. Izvještaj o radu komisija je sačinila 2. 8. 2021. godine i konstatovala da su sredstva namjenski utrošena za troškove rada i redovnog poslovanja JP Nacionalni park „Una“, u skladu s Programom rada za 2020. godinu. Kako smo konstatovali i u prethodnim izvještajima, s obzirom na to da korisnik sredstava izvještaje o utrošku dostavlja kvartalno, početkom sljedećeg kvartala, ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost tako dugog roka za obavljanje nadzora i provjeru namjenskog utroška sredstava. Također, još uvijek nije izvršen nadzor za 2021. godinu.

Preporuka:

- *blagovremeno imenovati Komisiju za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera za JP Nacionalni park „Una“ i utvrditi realan rok za sačinjavanje konačnog izvještaja o nadzoru, koji je potrebno izvršiti u zadatom roku.*

7.1.2.4 Nadzor i provjera namjenskog utroška sredstava transfera realizovanih u prethodnom periodu

„Tkući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Aktioni plan Strategije okoliša“ za 2020. godinu realizovan je u iznosu od 500.000 KM za nabavku dvije automatske monitoring stanice za mjerjenje kvaliteta zraka.

Ministarstvo je sredstva doznačilo Fondu za zaštitu okoliša FBiH koji će nakon izvršene nabavke stanice ustupiti na korištenje Federalnom hidrometeorološkom zavodu. Ugovorom je predviđen rok za implementaciju projekta: 31. 12. 2021. godine. Konstatovali smo da je Fond za zaštitu okoliša nabavio predmetne stanice po ugovoru zaključenom u septembru 2021. godine, te da je sačinio i 29. 12. 2021. Ministarstvu dostavio izvještaj o utrošku sredstava. U skladu s Odlukom ministricе od 8. 2. 2022. godine stanice će biti uknjižene kao stalno sredstvo Ministarstva.

Aneksom na Ugovor zaključen između Ministarstva i Fonda za zaštitu okoliša FBiH od 9. 11. 2021. godine regulisano je da je vlasnik nabavljenih stanica Ministarstvo, zbog čega se može zaključiti da su nabavljene stanice na datum bilansa trebale biti iskazane na poziciji stalnih sredstava Ministarstva, zbog čega su ona bila potcijenjena. Prema prezentovanoj dokumentaciji, predmetna stalna sredstva u Glavnoj knjizi Trezora evidentirana su 19. 4. 2022. godine.

Komisija za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava transfera: „**Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša**“ za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 1.550.000 KM i „**Transfer za razvoj turizma u FBiH**“ za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 2.343.000 KM, imenovana je 18. 10. 2019. godine. Zadatak Komisije je da pripremi izvještaj o analizi izvještaja korisnika sredstava, spisak korisnika koji nisu dostavili izvještaj o namjenskom utrošku sredstava i da poduzme aktivnosti u vezi s dostavom izvještaja, te da zaključno sa 31. 10. 2020. godine sačini konačan izvještaj o analizi pristiglih izvještaja o utrošku sredstava. Komisija je krajem maja 2020. godine sačinila Izvještaj o radu, kada je izvršila samo provjeru datuma uplate sredstava korisnicima i dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, te korisnicima koji nisu dostavili izvještaje uputila dopise o ovoj obavezi. Kako se nisu poduzimale dalje aktivnosti u vezi kontrole namjenskog utroška sredstava, 29. 10. 2020. godine imenovana je Komisija sa istim članovima i zadatkom, kojoj je rok za sačinjavanje konačnog izvještaja prolongiran za jednu godinu, odnosno do 31. 10. 2021. godine. Konačan izvještaj o radu Komisija je sačinila tek 7. 12. 2021. godine. Izvršena je analiza pristiglih izvještaja od korisnika sredstava, te su upućeni dopisi korisnicima koji nisu dostavili izvještaje da navedeno učine (38), kao i da dopune dokumentaciju (34).

Iz prezentirane dokumentacije može se zaključiti da određeni projekti nisu završeni i da pojedini korisnici nisu, kako je to utvrđeno zaključenim ugovorima, dostavili izvještaje o stepenu realizacije Projekta u roku od 90 dana od dana prijema sredstava, odnosno izvještaje o konačnoj implementaciji Projekta u roku od 30 dana nakon kompletne implementacije Projekta, a najkasnije 12 mjeseci od prijema sredstava. Također, Ministarstvo nije postupilo u skladu s članom 4. zaključenih ugovora, kojim je predviđen povrat sredstava i raskidanje ugovora u slučajevima da korisnici ne dostave izvještaje sa kompletном dokumentacijom u ugovorenom roku, odnosno sredstva u cijelosti ili djelimično nemamjenski utroše. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da Ministarstvo vrši praćenje i evaluaciju rezultata utroška sredstava tekućih transfera, niti su pokrenute aktivnosti na procjeni srednjoročnih i dugoročnih efekata programa i projekata koji su finansirani.

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera realizovanih po programima utroška sa kriterijima raspodjele iz 2019. godine „Transfer za razvoj turizma u FBiH“ (2.343.000 KM) i „Akcioni plan Strategije okoliša“ (1.550.000 KM) nije izvršen u roku utvrđenim aktom o imenovanju komisije za nadzor. Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti s ciljem raskida ugovora i povrata sredstava, u skladu sa zaključenim ugovorima, u slučajevima kada korisnici nisu opravdali sredstva niti dostavili izvještaje o utrošku. Nije izvršeno praćenje i evaluacija rezultata utroška sredstava tekućih transfera, niti su pokrenute aktivnosti na procjeni srednjoročnih i dugoročnih efekata programa i projekata koji su finansirani, što nije u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH.

Preporuke:

- *u zavisnosti od planiranog trajanja pojedinih projekata, potrebno je utvrditi realan rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ i „Transfera za razvoj turizma u FBiH“, nakon čega je potrebno izvršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška i u razumnom roku sačiniti konačan izvještaj o provedenom nadzoru, kao i poštovati odredbe zaključenih ugovora;*
- *pokrenuti aktivnosti na utvrđivanju efekata programa i projekata finansiranih iz sredstava tekućih transfera.*

7.1.2.5 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava – Finansijska pomoć poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u okolnostima pandemije COVID-19

Finansijska pomoć poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u okolnostima pandemije COVID-19 realizovana je iz sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2020. godinu u iznosu od 30.000.000 KM, na osnovu Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19²³ (u daljem tekstu: Uredba) i Odluke Vlade FBiH o dodjeli sredstava od 15. 12. 2020. godine.

Shodno odredbama Uredbe, korisnik finansijske pomoći u turističko-ugostiteljskom sektoru je privredno društvo i/ili podružnica/poslovnička subjekta upisa i fizičko lice koje samostalno obavlja registrovano djelatnost u turističko-ugostiteljskom sektoru Federacije BiH, sa propisanim šiframa djelatnosti. Također, korisnici sredstava su banje i lječilišta, kao i oni koji su osnovani nakon 30. 6. 2019. godine.

Namjena dodijeljene finansijske pomoći utvrđena Uredbom je održavanje i poboljšanje likvidnosti, a sredstva u ovu svrhu mogla su se koristiti isključivo za isplate minimalnih bruto plaća i troškove poslovanja za period 1. 7. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine, s tim da banje i lječilišta i korisnici koji su registrovani nakon 30. 6. 2020. godine sredstva su mogla koristiti samo za isplatu minimalnih bruto plaća za period 1. 10. do 31. 12. 2020. godine.

Opći cilj dodjele finansijske pomoći ugroženim sektorima privrede Federacije BiH u okolnostima pandemije koronavirusa COVID-19 je očuvanje radnih mjesta, osiguranje podrške likvidnosti najugroženijim sektorima/djelatnostima te osiguranje hitno potrebne podrške i održavanje konkurentnosti u izvozno orijentiranim sektorima za prevladavanje vanrednih okolnosti koje je izazvala pandemija COVID-19.

Posebni ciljevi utvrđeni Uredbom za Ministarstvo su očuvanje radnih mjesta i osiguranje hitno potrebne likvidnosti u turističko-ugostiteljskom sektoru Federacije BiH. Također, propisano je da se sredstva dodijeljena u svrhu održanja likvidnosti mogu koristiti isključivo za isplate minimalnih bruto plaća i troškove poslovanja za period od 1. 7. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine.

Uredbom je utvrđeno da korisnici finansijske pomoći ne mogu smanjivati broj zaposlenih u periodu do 31. 12. 2020. godine u odnosu na broj zaposlenih na dan 30. 9. 2020. godine, izuzev korisnika finansijske pomoći u oblasti aerodroma i željezničkog prometa, te javnih poštanskih operatera.

Najznačajniji iznos sredstava finansijske pomoći dodijeljen po šiframa djelatnosti odnosi se na hotele i sličan smještaj (19.503.038 KM za 192 korisnika sredstava), putničke agencije (6.601.352 KM za 98 korisnika), turooperatore (2.583.815 KM za 21 korisnika) i banje i lječilišta (1.084.274 KM za 6 korisnika). Korisnicima koji su registrovani nakon 30. 6. 2020. godine (18 korisnika) odobreno je 205.181 KM, a turističkim vodičima (5 korisnika) 22.340 KM.

Komisija za kontrolu namjenskog utroška sredstava imenovana je 22. 2. 2021. godine, te je za svakog korisnika sredstava sačinila pojedinačan izvještaj o utrošku sredstava, kao i nacrt Konačnog izvještaja Ministarstva sa analizom učinka. Konačan izvještaj o dodijeljenoj finansijskoj pomoći sa analizom učinka sačinjen je i dostavljen Vladi FBiH 30. 4. 2021. godine, koja ga je usvojila 20. 5. 2021. godine, te 24. 5. 2021. godine proslijedila Parlamentu FBiH. Izvršenom analizom učinka dodijeljenih sredstava komisija je konstatovala da je finansijska pomoć turističko-ugostiteljskom sektoru doprinijela održavanju likvidnosti i očuvanju radnih mjesta. Sredstva je dobilo ukupno 340 korisnika kod kojih je na 30. 9. 2020. godine bilo 3.277 zaposlenih. S obzirom na da su u propisanom periodu sredstva odobrena za 17.475 plaća, a da je isplaćeno 17.507 plaća, komisija je konstatovala povećanje broja isplaćenih plaća za 32 plaće. Porast prosječnog broja isplaćenih plaća konstatovan je za djelatnost hotela (301) i korisnike koji su registrovani nakon 30. 6. 2020. godine (35), a smanjenje kod turooperatora (218), putničkih agencija (52), te banja i lječilišta (34), dok je broj isplaćenih plaća za djelatnost turističkih vodiča ostao na istom nivou (4).

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 74/20 i 21/21

Ministarstvo je sačinilo i na internet stranici objavilo Evidenciju korisnika finansijske pomoći turističko-ugostiteljskog sektora sa iznosima dodijeljenih sredstava, namjenski utrošenih sredstava, te iznosima za povrat za korisnike koji nisu namjenski utrošili sredstva. Utvrđeno je da su korisnici sredstava dužni u Budžet FBiH vratiti 2.614.633 KM, i to: djelatnost putničkih agencija 1.872.093 KM, turooperatori 395.615 KM, hoteli i sličan smještaj 316.775 KM, banje i lječilišta 24.816 KM, te korisnici koji su registrovani nakon 30. 6. 2020. godine 5.334 KM. Prema prezentiranim podacima povrat sredstava izvršili su svi korisnici, izuzev putničke agencije „Valley of tourism“ d.o.o. Sarajevo kojoj je odobreno 100.783 KM, a koja nije dostavila izvještaj o utrošku sredstava. Ministarstvo je pokrenulo proceduru za povrat navedenih sredstava.

U skladu s članom 39. stav 1. Uredbe, Ministarstvo je trebalo sačiniti evidenciju o namjenskom utrošku sredstava i evaluaciji učinka dodijeljene finansijske pomoći poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u okolnostima pandemije COVID-19. Shodno navedenom, Ministarstvo je u Konačnom izvještaju prikazalo analizu učinka dodijeljenih sredstava, te posebno sačinilo Evidenciju korisnika finansijske pomoći turističko-ugostiteljskog sektora sa iznosima dodijeljenih sredstava, namjenski utrošenih sredstava, te iznosima za povrat za korisnike koji nisu namjenski utrošili sredstva.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo sljedeće:

Najznačajniji povrat sredstava iskazan je za djelatnost putničkih agencija (1.872.093 KM) i turooperatora (395.615 KM), i to najvećim dijelom iz razloga što utvrđeni kriterij za dodjelu sredstava „ostvareni oporezivi promet“ nije bio primjenljiv na navedene djelatnosti, jer su u promet ovih djelatnosti uključeni i njihovi stvarni troškovi koje su plaćali za primljena dobra i izvršene usluge drugih obveznika, kao i naknada koju plaća putnik, što čini jedinstvenu uslugu ovih djelatnosti.

Uredbom je predviđeno da, osim privrednih društava, korisnik finansijske pomoći mogu biti i podružnice/poslovnice. Pojedine poslovne jedinice kojima su dodijeljena sredstva nisu upisane u „Aktuelni izvod iz sudskog registra“ preduzeća, što nije u skladu s članom 13. Uredbe, a odnosi se na sljedeće poslovne jedinice: AE sigurnost PJ Hotel „Carpe diem“, Zenica; „Mrkulić-company“ d.o.o. Sarajevo-Iliča P.J. Hotel „Hollywood“ Iliča i „UNION FOODS“ d.o.o. ČITLUK, Turističko naselje „HERCEG ETNO SELO MEĐUGORJE“. Također, iz prezentirane dokumentacije, ne možemo potvrditi da su svi troškovi pravdani računima koji glase na poslovne jedinice kojima su sredstva i odobrena.

Konstatovali smo da je kod pojedinih korisnika sredstava u turističko-ugostiteljskom sektoru smanjen broj zaposlenih, što potvrđuje i analiza podataka dostavljenih od Porezne uprave FBiH o broju zaposlenih kod korisnika kojima su dodijeljena sredstva u iznosu većem od 10.000 KM utvrdili smo da su 42 korisnika sredstava finansijske pomoći za podršku ugroženim sektorima privrede u okolnostima pandemije COVID-19 smanjila broj zaposlenih u periodu od 30. 9. do 31. 12. 2020. godine za 139. Smanjenje broja zaposlenih nije u skladu sa članom 5. Uredbe, kojom je propisano da korisnici finansijske pomoći ne mogu smanjivati broj zaposlenih u periodu do 31. 12. 2020. godine u odnosu na broj zaposlenih na 30. 9. 2020. godine. Ministarstvo je donijelo Uputstvo za korisnike sredstava, kojim je utvrđilo da se pravdanje smanjenja broja zaposlenih vrši Izjavom zbog „više sile“: smrt, jednostrani raskid ugovora o radu od strane zaposlenih, sticanje prava na penziju i drugo. Također, niti ovo Uputstvo nije u skladu s odredbama Uredbe. Prema dostupnim informacijama, „Grand Hotel Bristol“ d.o.o. Sarajevo bio je zatvoren od 8. 7. 2020. godine do maja 2022. godine, zbog čega se ne može potvrditi pravdanje sredstava finansijske pomoći u periodu za koji su sredstva i odobrena, odnosno od 1. 7. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine. Primjera radi, navodimo subjekte obuhvaćene uzorkom kod kojih je konstatovan manji broj zaposlenih u navedenom periodu: „Magros-veletrgovina“ d.d. podružnica Swissotel (623.485 KM), „Lake Hospitality“ d.o.o. Sarajevo (565.655 KM), „Malak Hotel“ d.o.o. Sarajevo (563.536 KM), HBRD „Hoteli Iliča“ d.d. Sarajevo (537.525 KM), „Kostelski Buk“ d.o.o. Bihać (491.463 KM), „Čardaci“ d.o.o. Vitez (431.400 KM), „Grand Hotel Bristol“ d.o.o. Sarajevo (317.990 KM), Hotel „Bigeste“ Ljubuški (284.950 KM), PD „Saraj“ d.o.o. Sarajevo (150.566 KM), „Bhpassport“ doo Sarajevo (184.509 KM), „Kompaš Međugorje“ d.d. Čitluk (94.754 KM), Putnička agencija „Fibula Air Travel Agency“ d.o.o. Sarajevo (700.000 KM), „ALM Turist“ d.o.o. Hotel Plivsko jezero Jajce (26.530 KM), Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – Lječilište „Reumal“ (555.403 KM), ZU Lječilište „Banja Terme – Iliča“ Sarajevo (95.515 KM).

Kod navedenih 15 korisnika finansijske pomoći kojima su dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 5.623.281 KM konstatovali smo da je broj zaposlenih na 31. 12. 2020. godine manji za 49 u odnosu na 30. 9. 2020. godine.

Smanjenje broja zaposlenih nije u skladu s odredbama Uredbe, te ne možemo potvrditi da su radna mjesta očuvana, odnosno da su ispunjeni opći i posebni ciljevi dodjele finansijske pomoći utvrđeni članom 3. Uredbe, kao ni da podaci o povećanju broja zaposlenih iskazani u Konačnom izvještaju Ministarstva za Vladu FBiH daju realnu sliku o broju zaposlenih.

Korisnici su odobrena sredstva pravdali minimalnim bruto plaćama, režijskim i ostalim troškovima poslovanja. Pojedini korisnici sredstva su pravdali rashodima sa uključenim porezom na dodanu vrijednost, što je komisija preračunavala i tražila povrat za iznos uključenog poreza na dodanu vrijednost. Međutim, u okviru ostalih troškova poslovanja pojedini korisnici su iskazali razliku između ukupno isplaćenih plaća i minimalnih bruto plaća, što je komisija priznavala i nije iskazan povrat po ovom osnovu, što nije u skladu s Uredbom i ne može se potvrditi da je Ministarstvo izvršilo adekvatan nadzor nad utroškom sredstava finansijske pomoći.

Također, članom 7. Uredbe utvrđeno je da se neprihvatljivim korisnicima, između ostalih, smatraju korisnici: koji su u stečaju ili nad kojim je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koji su nakon 1. 8. 2020. godine isplatili dividendu ili dobit iz prethodnih godina, osim ako je dividenda isplaćena u obliku dionica korisnika pomoći. **Uredbom nije propisan krajnji rok do kada se pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i isplata dividende/dobiti smatra neprihvatljivim.** Naime, korisnici finansijske pomoći su prilikom predaje zahtjeva za učešće u raspodijeli dostavili dokaze da nisu u stečaju ili da nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i izjave da nije izvršena isplata dividende/dobiti. **Komisija za kontrolu namjenskog utroška sredstava nije imala zadatku da prilikom obavljanja nadzora nad korištenjem dodijeljene finansijske pomoći izvrši provjeru uslova definisanih članom 7. Uredbe u dijelu koji se odnosi na: pokrenuti postupak stečaja ili likvidacije i isplatu dividende/dobiti, iako se, prema ovim kriterijima, korisnici smatraju neprihvatljivim za finansijsku pomoć u skladu s Uredbom.**

Ne možemo potvrditi da su sredstva finansijske pomoći poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u uslovima pandemije COVID-19, dodijeljena korisnicima u iznosu od najmanje 5.623.281 KM, namjenski utrošena, jer je kod 15 poslovnih subjekata uzetih u uzorak smanjen broj zaposlenih najmanje za 49 na 31. 12. 2020. godine u odnosu na 30. 9. 2020. godine. Ministarstvo nije utvrdilo nemajenski utrošak kod poslovnih subjekata koji su smanjili broj zaposlenih, niti je provelo postupak za povrat nemajenski utrošenih sredstva u slučaju nezakonitog i nemajenskog korištenja, kako je utvrđeno članom 38. Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19. Također, kod određenih poslovnih subjekata uzetih u uzorak sredstva nisu opravdana na način utvrđen Uredbom, za isplatu minimalnih bruto plaća.

Osim toga, Uredbom nije propisan krajnji rok do kada se stečaj, postupak stečaja ili likvidacije i isplata dividende/dobiti smatra neprihvatljivim, niti na koji način izvršiti provjeru navedenih uslova utvrđenih u dijelu neprihvatljivosti korisnika iz člana 7. Uredbe. Kriteriji za dodjelu finansijske pomoći u dijelu utvrđivanja „ostvarenog oporezivog prometa“ nisu primjenjivi na djelatnost putničkih agencija i turopolatora, zbog čega je i najznačajniji povrat sredstava iskazan za djelatnost putničkih agencija (1.872.093 KM) i turopolatora.

Preporuke:

- *preispitati dokumentaciju kojom je izvršeno pravdanje utroška sredstva finansijske pomoći, a za nemajenski utrošena sredstva provesti postupak povrata u skladu sa Uredbom i ugovorima zaključenim sa korisnicima sredstava, kojima je regulisan način pravdanja dodijeljenih sredstava;*
- *poduzeti aktivnosti na povratu sredstava koja nisu utrošena u skladu sa utvrđenom namjenom, za isplate minimalnih bruto plaća i troškove poslovanja za period od 1. 7. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine.*

U prilogu izvještaja dat je Pregled korisnika finansijske pomoći u okolnostima pandemije, sa iznosima dodijeljenih sredstava iznad 10.000 KM i uporednim pokazateljima o broju zaposlenih.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 219.357 KM, od čega se na stalna sredstava odnosi 130.309 KM (nabavna vrijednost 4.840.480 KM i Ispravka vrijednosti 4.710.171 KM), a na dugoročne plasmane 89.048 KM. Stalna sredstva su podcijenjena za iznos od 499.895 KM, jer automatske monitoring stanice za mjerjenje kvaliteta zraka nabavljene iz sredstava odobrenih tekućih transfera Akcioni plan Strategije okoliša u 2020. godini, nisu evidentirane u periodu kada su i nabavljene, u skladu s dokumentacijom, nego 19. 4. 2022. godine (tačka 7.1.2.4. Izvještaja). Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Dugoročni plasmani odnose se na deponovana sredstva u Razvojnoj banci FBiH. Ministarstvo je zaključilo protokole s bankom, kojima je definisan način sufinansiranja kamata po programima: „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko-ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu, te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ iz 2010. godine (500.000 KM) i „Transfера за razvoj turizma u FBiH“ iz 2014. godine (500.000 KM). U 2021. godini plasirana su sredstva po kreditnoj liniji iz 2014. godine u iznosu od 12.069 KM. Na datum bilansa stanja iskazan je saldo po kreditnoj liniji iz 2010. godine u iznosu od 5.389 KM i po kreditnoj liniji iz 2014. godine u iznosu od 83.659 KM, koji je potvrđen izvodom otvorenih stavki. Ovi dugoročni plasmani nisu iskazani na pozicija izvora stalnih sredstava, zbog čega stalna sredstva i izvori stalnih sredstava nisu usaglašeni. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **stalna sredstva je potrebno knjigovodstveno evidentirati u odgovarajućem periodu, te izvršiti usaglašavanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, shodno Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 274.961 KM i odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (41.605 KM), obaveze prema zaposlenima (125.180 KM) i kratkoročna razgraničenja (108.176 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima (20.123 KM) i ostale kratkoročne obaveze iskazane po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz radnih sporova (21.482 KM).

Obaveze prema zaposlenima odnose se na obaveze za plaće i naknade troškova zaposlenih za decembar 2021. godine, koje su isplaćene u januaru 2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja čine razgraničeni prihodi po osnovu namjenskih sredstava koja se vode na posebnim transakcijskim računima, koji su u sastavu Jedinstvenog računa trezora, a odnose se na „Projekat CBD – rad na zaštićenim područjima“ u iznosu od 15.044 KM i „Okolinske dozvole i kategorizaciju ugostiteljskih objekata“ u iznosu od 4.084 KM. Na razgraničenjima je iskazan i saldo deponovanih sredstava u Razvojnoj banci FBiH u iznosu od 89.048 KM.

Na podračunu za „Projekat CBD – rad na zaštićenim područjima“ već duži period (devet godina) nema promjena, izuzev što se stanje računa povećava po osnovu obračunatih kamata. Priliv novčanih sredstava na navedeni podračun iskazan je u periodu od 2008. godine do 2010. godine u ukupnom iznosu od 132.341 KM.

Posljednja isplata sa namjenskog podračuna izvršena je 20. 11. 2012. godine u iznosu od 23.795 KM. Ministarstvo nije izvršilo analizu mogućnosti nastavka ovog Projekta, što je bila preporuka prethodne godine.

Preporuka:

- *potrebno je izvršiti analizu mogućnosti za nastavak „Projekta CBD – rad na zaštićenim područjima“ i u skladu s konstatovanim poduzeti dalje aktivnosti.*

8. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je 17. 2. 2021. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2021. godinu, kojim su utvrđene robe i usluge koje će biti predmet nabavke, procijenjena vrijednost nabavke, vrsta postupka, okvirni datum zaključenja postupka i izvor finansiranja. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabavki iznosila je 221.000 KM putem 32 postupka, i to: jedan otvoreni, devet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda, 19 direktnih sporazuma i tri postupka po proceduri po pravilniku za neprioritetne usluge (Aneks II dio B).

Izmjena i dopuna Plana javnih nabavki izvršena je 30. 9. 2021. godine korekcijom broja, vrste i procijenjene vrijednosti postupaka, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabavki iznosila 224.000 KM putem 32 postupka javne nabavke. Planiran je jedan otvoreni postupak, devet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda, 19 direktnih sporazuma i tri postupka po proceduri po pravilniku za neprioritetne usluge (Aneks II dio B).

U Izvještaju o planiranim i izvršenim javnim nabavkama na 31. 12. 2021. godine navedeno je da je Ministarstvo provelo dva konkurenčna zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti od 23.994 KM i 35 direktnih sporazuma u vrijednosti od 31.605 KM, što ukupno iznosi 55.599 KM.

Izvršen je uvid u procedure javnih nabavki putem dva konkurenčna zahtjeva za dostavu ponuda i pet direktnih sporazuma u ukupnoj vrijednosti od 40.871 KM i nisu utvrđene nepravilnosti.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 27. 5. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru su navedena obrazloženja u vezi datog mišljenja o reviziji finansijskih izvještaja i devet preporuka, koje se odnose na: evidentiranje automatskih monitoring stanica za mjerjenje kvaliteta zraka; ažuriranje Plana integriteta; izradu Strategije zaštite okoliša i Strategije razvoja turizma FBiH; usklajivanje Godišnjeg plana rada sa odobrenim Budžetom; nadzor namjenskog utroška sredstava transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ i „Transfera za razvoj turizma u FBiH“ koji su odobreni u 2019. godini; raspodjelu sredstava „Tkućeg transfera za razvoj turizma u FBiH“ za 2021. godinu; nadzor sredstava tekućeg transfera JP Nacionalni park „Una“ za 2021. godinu; te namjenski utrošak sredstava finansijske pomoći poslovnim subjektima turističko-ugostiteljskog sektora u okolnostima pandemije COVID-19 i smanjenje broja zaposlenih kod korisnika sredstava ove finansijske pomoći na 31. 12. 2020. godine u odnosu na broj zaposlenih na 30. 9. 2020. godine.

Za navedene komentare nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza i datih preporuka u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Ministarstvo u komentaru navodi da se stalna sredstva prvo upisuju u pomoćnu knjigu, a zatim u Glavnu knjigu za koju je nadležno Federalno ministarstvo finansija i koje je unos dopustilo tek krajem februara 2022. godine, a s obzirom na to da je Budžet FBiH za 2022. godinu objavljen 31. 3. 2022. godine, to su automatske monitoring stanice za mjerjenje kvaliteta zraka evidentirane 19. 4. 2022. godine. Međutim, u postupku revizije utvrđeno je da je za nabavku navedenih stalnih sredstava zaključen ugovor i ispostavljene fakture u 2021. godini (u septembru i novembru), iz čega proizilazi da je nabavka izvršena u 2021. godini, kada je automatske stanice trebalo i knjigovodstveno evidentirati;

- Za raspodjelu sredstava „Tekućeg transfera za razvoj turizma u FBiH“ Vlada FBiH usvojila je Program utroška sredstava 9. 9. 2021. godine, te su sredstva u iznosu od 500.000 KM odobrena Privrednoj komori FBiH za program „Unapređenje i povećanje privlačnosti Federacije BiH kao prepoznatljive turističke destinacije“, a s ciljem ublažavanja posljedica pandemije COVID-19 na sektor turizma. Ministarstvo je u oktobru 2021. godine zaključilo ugovor s Privrednom komorom FBiH, koja je provela javni poziv i u decembru sačinila Zapisnik o dodjeli sredstava. Ministarstvo je o tome sačinilo informaciju koju je objavilo na internet-stranici. Međutim, konstatovali smo da je samim Programom utroška sredstava već utvrđen i poznat korisnik sredstava, Privredna komora FBiH, koja je utvrdila i kriterije za raspodjelu, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2021. godinu. Također, odobrena sredstva nisu dodijeljena krajnjim korisnicima u skladu sa ugovorom prema kojem su se trebala realizovati do 31. 12. 2021. godine;
- Ministarstvo navodi da je postupilo po preporuci vezanoj za nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava JP Nacionalni park „Una“ za 2021. godinu, jer je komisija za nadzor imenovana 15. 10. 2021. godine, s rokom izvršenja zadatka do 31. 3. 2022. godine, te da je rok za dostavljanje izvještaja neznatno prekoračen zbog zahtjeva za dopunu dokumentacije i zdravstvenih problema člana komisije, zbog čega je Izvještaj o provedenom nadzoru ministrici dostavljen 8. 4. 2022. godine. Provedenom revizijom konstatovali smo da JP Nacionalni park „Una“ kvartalno dostavlja izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, zbog čega se i nadzor može vršiti blagovremeno, nakon njihovog dospjeća;
- Vezano za preporuku koja se odnosi na poduzimanje aktivnosti na povratu sredstava finansijske pomoći koja nisu utrošena u skladu s utvrđenom namjenom za isplate minimalnih bruto plaća i troškove poslovanja Ministarstvo navodi da je zbog kratkog roka za vršenje nadzora i obimne dokumentacije traženo da svaki izvještaj korisnika sredstava ovjeri certificirani računovođa i ovlaštena/odgovorna osoba, koji snose isključivu odgovornost za podatke iz dostavljenih izvještaja. Također, Ministarstvo se poziva na akt Federalnog ministarstva finansija prema kojem se u porezno priznate rashode – troškove poslovanja uključuju rashodi na ime plaća i drugih primanja. Uredbom o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19 utvrđena je namjena dodijeljenih sredstava finansijske pomoći, i to za isplate minimalnih bruto plaća i troškove poslovanja. Zbog navedenog, kao namjenski utrošak sredstava ne možemo prihvatiti razliku između ukupno isplaćenih i minimalnih bruto plaća koja je iskazana u okviru troškova poslovanja, kao i da su cijelokupno isplaćene plaće trošak poslovanja, jer navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe. Također, stav Ministarstva da isključivu odgovornost za podatke iz izvještaja korisnika sredstava finansijske pomoći snosi ovlaštena/odgovorna osoba i certificirani računovođa, koji su ih potvrdili svojim potpisom i pečatom, nije dovoljan s obzirom na to da se i komisija za kontrolu trebala uvjeriti u tačnost dostavljene dokumentacije;
- U pogledu smanjenja broja zaposlenih kod korisnika sredstava finansijske pomoći na 31. 12. 2020. godine u odnosu na broj zaposlenih na 30. 9. 2020. godine, Ministarstvo se poziva na zaključak Vlade FBiH od 3. 6. 2021. godine prema kojem se dio: „korisnici finansijske pomoći ne mogu smanjivati broj zaposlenih“ odnosi na otakz ugovora od strane poslodavca, kao i da su smanjenja broja radnika izazvale okolnosti na koje poslodavac nije mogao uticati. Ministarstvo je donijelo Uputstvo kojim je detaljnije uredilo određena pitanja, pa tako i specifične načine prestanka rada zaposlenika koji se ne mogu predvidjeti, a rezultat su objektivnih okolnosti. Dati komentar nismo prihvatali s obzirom na to da je Uredbom propisano da korisnici finansijske pomoći ne mogu smanjivati broj zaposlenih u periodu do 31. 12. 2020. godine u odnosu na broj zaposlenih na 30. 9. 2020. godine, da nije dostavljena dodatna dokumentacija u vezi obrazloženja „smanjenja broja zaposlenih“, te da Uredbom nisu utvrđeni izuzeci za korisnike sredstava u turističko-ugostiteljskom sektoru. Također, Zaključak Vlade FBiH na koji se Ministarstvo poziva nije dostavljen, a prema navedenom datumu u komentaru, donesen je nakon što je komisija izvršila nadzor, te sačinila i Vladi FBiH dostavila Konačan izvještaj o izvršenom nadzoru.

U komentaru su navedena dodatna obrazloženja koja nisu imala uticaja na izmjene nalaza i datih preporuka. Potvrđeno je da je u proceduri izrade novog Plana integriteta, kao i izrade Strategije razvoja turizma FBiH i Strategije zaštite okoliša, koje će se po dobivanju potrebnih mišljenja i izvršenih konsultacija uputiti u proceduru usvajanja. Također, Ministarstvo se očitovalo da je Program rada izrađen ranije nego što je donesen Budžet, te da će u narednom periodu postupiti u skladu s datom preporukom. Vezano za nadzor namjenskog utroška sredstava transfera „Akcioni plan Strategije okoliša“ i „Transfera za razvoj turizma u FBiH“ koji su odobreni u 2019. godini Ministarstvo je obrazložilo razloge zbog kojih se kasnilo sa provođenjem nadzora i odobravanje produženja roka realizacije projekata.

Koordinatorica rada u Sektoru za
finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Kimeta Bihorac

Tim za reviziju

Anisa Prasko – vođa tima

Dragan Bujak – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)		62.420	69.019	62.420		
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0		
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0		
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0		
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0		
4. Porez na imovinu	0	0	0	0		
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0		
6. Porez na dohodak	0	0	0	0		
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0		
8. Ostali porezi	0	0	0	0		
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)		62.420	69.019	62.420		
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	5	8	5		
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine		5	8	5		
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi		61.665	69.011	61.665		
Administrativne takse						
Sudske takse		1.904				
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima		37.751	11.250	37.751		
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)			22.010	57.761		
Neplanirane uplate – prihodi						
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0		
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

	II RASHODI (od 1 do 7)	3.143.954	2.812.336	32.907.526	-331.618	89
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.502.734	1.418.795	1.406.823	-83.939	94
	Bruto plaće i naknade plaća	1.300.595	1.211.707	1.220.091	-88.888	93
	Naknade troškova zaposlenih	202.139	207.088	186.732	4.949	102
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	127.620	127.677	128.191	57	100
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	391.600	253.561	334.239	-138.039	65
	Putni troškovi	32.000	31.892	31.294	-108	100
	Izdaci za energiju					
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	55.000	49.616	52.773	-5.384	90
	Nabavka materijala i sitnog inventara	45.000	22.199	25.142	-22.801	49
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	30.000	9.181	9.390	-20.819	31
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine					
	Izdaci za tekuće održavanje	25.000	13.623	9.159	-11.377	54
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	14.600	7.646	9.366	-6.954	52
	Ugovorene i druge posebne usluge	190.000	119.404	197.115	-70.596	63
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.002.000	1.012.302	31.038.273	10.302	101
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti		1.000.000	1.000.000	1.000.000	0
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima			30.000.000		
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi		12.302	38.273		
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva		12.302			
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)					
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	120.000	2.293	16.128		2
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	20.000	2.293	16.128		11
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	100.000				0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)		2.293	16.128		
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)					

IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0
1. Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti				
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama				
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima				
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća				
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima				
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja				
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo				
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti				
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima				
Pozajmljivanje javnim preduzećima				
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća				
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima				
Ostala domaća pozajmljivanja				
Pozajmljivanje u inostranstvo				
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA				
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0
Primici od dugoročnog zaduživanja				
Zajmovi primljeni kroz Državu				
Primici od inostranog zaduživanja				
Primici od domaćeg zaduživanja				
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu				
Primici od inostranog zaduživanja				
Primici od domaćeg zaduživanja				
2. Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0
Otplate dugova primljenih kroz Državu				
Vanjske otplate				
Otplate domaćeg pozajmljivanja				
Otplate unutarnjeg duga				
Otplate duga po izdatim garancijama				
Otkup duga				
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	0	0	0

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 21. 2. 2022. godine.

**Ministrica
Edita Đapo**

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	185.913	27.582.309	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	21	39	
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja			
4. Kratkoročni plasmani	21.245		
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	143.397	27.546.470	
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	21.250	35.800	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	219.357	246.263	
9. Stalna sredstva	4.840.480	4.855.845	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	4.710.171	4.710.699	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	130.309	145.146	
12. Dugoročni plasmani	89.048	101.117	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	89.048	101.117	
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	405.270	27.828.572	

II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	274.961	27.683.426	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	41.605	27.426.039	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	125.180	138.660	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	108.176	118.727	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	130.309	145.146	
28. Izvori stalnih sredstava	130.309	145.146	
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	405.270	27.828.572	

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 21. 2. 2022. godine.

**Ministrica
Edita Đapo**

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA							
Pregled korisnika finansijske pomoći u okolnostima pandemije COVID-19, sa iznosima dodijeljenih sredstava iznad 10.000 KM i uporednim pokazateljima o broju zaposlenih							
TURISTIČKO-UGOSTITELJSKI SEKTOR							
Hoteli i sličan smještaj							
R.br.	Naziv korisnika	JIB	Iznos sredstava	Broj zaposlenih 30.9.2019.	Broj zaposlenih 30.9.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.1.2021.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	"Termalna rivijera Ilidža" d.o.o. Sarajevo	4200804340002	700.000	120	30	37	37
2	H.T.P. "Neum" d.o.o. Neum	4227162390006	700.000	124	93	93	63
3	"Mrkulić-company" d.o.o. Sarajevo-Ilidža P.J. Hotel "Hollywood" Ilidža	4200673570007	700.000	14	6	6	7
4	Europa d.o.o. Hotel Europe, Sarajevo	4200375800008	643.852	119	51	48	49
5	"MAGROS-VELETROGOVINA" d.d. Podružnica SWISSOTEL, Sarajevo	4200165310075	623.485	5	57	57	56
6	Europa d.o.o. Hotel Holiday, Sarajevo	4200375800121	569.209	135	45	38	38
7	Lake Hospitality d.o.o. Sarajevo	4202087160005	565.655	77	53	54	54
8	"MALAK Hotel" d.o.o. Sarajevo	4202417480001	563.536	110	66	67	65
9	HBRD "Hoteli Iliža" d.d. Sarajevo	4200597960003	537.525	40	31	31	30
10	Kostelski Buk d.o.o., Bihać	4263719290006	491.463	76	73	67	67
11	"ČARDACI" d.o.o. Vitez	4236594250000	431.400	61	64	62	62
12	"AVAZ" d.o.o. Sarajevo	4200069350007	429.273	90	25	25	25
13	TIDC d.o.o. P.J. Tarčin Forest Resort AND SPA SARAJEVO	4201979780010	398.866	73	53	55	55
14	Tareq Hospitality d.o.o. PJ Hotel "Sarajevo", Sarajevo	4202428760014	353.920	76	34	34	34
15	UNION FOODS d.o.o. ČITLUK, Turističko naselje "HERCEG ETNO SELO MEĐUGORJE"	4227040010067	348.128	40	34	34	34
16	"Dubrovnik" d.o.o. Zenica	4218584390000	325.393	27	29	21	21
17	Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	4200580720009	317.990	76	8	6	5
18	Hotel BIGESTE, Ljubuški	4272306100003	284.950	42	44	39	39
19	Brodomerkur d.o.o. Podružnica Mostar PJ Hotel Mepas Mostar	4272253570126	282.826	30	28	30	28
20	"JTB GROUP" d.o.o. Bihać	4263714730008	271.656	28	22	22	23
21	"DŽANANOVIĆ TRANSPORT" d.o.o. Zenica, PJ HOTEL ZENICA	4218669110065	262.646	41	39	38	38
22	"LOVAC" d.o.o. Ormanica, Srebrenik za	4209188700005	260.182	47	37	37	37

	turizam i ugostiteljstvo d.o.o. Srebrenik						
23	OPAL-COMERCE d.o.o. Bihać	4263082320003	258.057	48	31	32	31
24	WINTER d.o.o. TRAVNIK	4236419500001	254.456	30	33	37	39
25	"Relax tours" d.o.o. Podružnica "Pino Nature Hotel", Sarajevo	4200133460075	224.163	30	26	27	27
26	SEIC HOSPITALITI d.o.o. Sarajevo Residence INN by MARRIOT, Sarajevo	4201912100014	220.676	29	20	20	19
27	Uni Bristol d.o.o. Tuzla, Podružnica Hotel Mellain, Tuzla	4209983000011	219.953	36	23	27	26
28	UR "MOTEL VILLA AROMA", Orašje	4354158070007	201.734	33	30	29	28
29	BEYMEN BH COMPANY d.o.o. hotel President Sarajevo	4201771010008	187.323	29	8	17	19
30	"ZLATNIK" d.o.o. Tuzla PJ HOTEL PARK, Srebrenik	4209984310090	185.659	32	25	26	26
31	Hotel BM International, Sarajevo	4200328980090	180.690	8	0	0	0
32	Hotel Brotnjo d.o.o. Čitluk	4227459050000	179.816	29	27	27	27
33	"BOSNIA-hoteli i restorani" d.o.o. Sarajevo	4200425240009	177.198	52	10	10	8
34	HUT ADUNA d.d. Bihać	4263293290003	174.673	37	21	21	23
35	HOTEL "MOSTAR" d.o.o. Mostar	4227546610003	173.689	33	10	17	17
36	AHMETSPAHIĆ PETROL d.o.o. Sarajevo podružnica APART Hotel Centar	4201904850004	171.840	5	4	4	4
37	SANIFI d.o.o., HOTEL PARK, Široki Brijeg	4272421540009	168.862	32	20	20	21
38	UTD "TURIST 98" d.o.o. Jajce	4236155680006	163.494	19	23	28	28
39	Hotel "CENTRAL" d.o.o., Vitez	4236603690000	162.725	29	24	26	26
40	Hotel Hercegovina resort d.o.o., Mostar	4227134340001	161.517	21	27	27	24
41	"TEMPLEVILLE DEVELOPMENTS IMITED BH" d.o.o. Sarajevo Hotel Central d.o.o. Sarajevo	4200966910007	158.700	20	21	21	21
42	VEGA-MIX d.o.o. Živinice, P.J. Hotel Exclusive President d.o.o. Tuzla	4209335260083	153.103	26	24	24	23
43	P.D. "SARAJ" d.o.o. Sarajevo	4200415360006	150.566	40	18	11	11
44	GRANMIR & CO d.o.o. Čitluk, Međugorje	4227587210001	143.446	34	16	16	16
45	Han Bjelašnica d.o.o. Sarajevo	4201388660007	142.807	28	18	25	34
46	HTD Hotel Grand d.o.o Sarajevo	4200354120007	140.470	37	11	11	11

47	Editus d.o.o. Mostar Hotel CITY Mostar	4227657280088	130.345	15	13	13	13
48	"ZABRIŠĆE BM" d.o.o. Hotel B&M d.o.o. Livno	4281046340144	119.024	21	21	20	19
49	AUROGMM d.o.o. Čitluk Međugorje	4227501940002	118.984	4	2	0	0
50	AE sigurnost PJ Hotel "Carpe diem", Zenica	4218457360053	108.128	21	14	17	15
51	Hotel "TEHNOGRAD" d.o.o. Tuzla	4209350810006	106.844	23	14	14	14
52	Villa Eden d.o.o. Mostar	4227801660001	103.662	19	5	6	5
53	"EURO ODŽAK" d.o.o. Odžak	4254012120008	102.621	4	2	1	1
54	SAFIR d.o.o. Bihać	4263080620000	101.939	28	10	10	10
55	Orka d.o.o. Neum	4227506740001	98.800	12	12	12	11
56	DINE d.o.o. Grude	4272217690000	94.286	11	14	14	14
57	REKIĆ d.o.o. BIHAĆ	4263648410005	93.003	14	12	12	12
58	Hotel "Asi" d.o.o. Sanski Most	4263759590002	90.091	12	15	19	20
59	"HOTEL HEKO" d.o.o. Sarajevo	4201160210001	89.245	9	1	1	1
60	"Emiran" d.o.o. Sarajevo	4201904690007	86.782	24	8	9	9
61	"TEHKOMERC" d.o.o. Tuzla	4209432540007	85.448	14	18	0	0
62	Motel - R. Most, Ljubuški	4372316900002	84.199	15	14	14	14
63	"DANI" d.o.o. Nova Bila, Travnik	4236301840002	74.768	18	12	13	13
64	Hotel "Orange", Sarajevo	4302682020009	73.646	14	11	12	11
65	"MAKSUMIĆ - KOMERC" d.o.o. Konjic, Podružnica MOTEL "MAKSUMIĆ" Jablanica	4227250090187	72.030	14	11	11	11
66	Dorrah d.o.o. Sarajevo University Hotel Dorrah, Sarajevo	4202132640005	69.424	1	1	1	1
67	SEED d.o.o. Sanski Most, PJ Hotel Sana, Sarajevo	4263135110073	68.940	11	7	7	7
68	"MALTA" d.o.o. Mostar	4227933810002	68.315	14	9	9	10
69	"Hottes Relax company" d.o.o. Sarajevo	4200112110007	67.192	8	9	9	8
70	"JADRAN-PROMET" d.o.o. Neum PJ Hotel " JADRAN" Neum	4227159760021	66.739	5	5	5	5
71	Opća zadruga "Karas" sa p.o. Pj . Motel Šumski Raj, Srebrenik	4210353510010	63.327	0	0	0	0
72	Jaklići B&B d.o.o., Prozor- Rama	4227048850005	62.249	11	11	11	11
73	Kikiriki d.o.o. Sarajevo podružnica Hotel Berr, Sarajevo	4200828440008	57.860	11	4	4	4
74	"MJV" d.o.o. Čitluk	4227146940004	57.652	1	0	0	0
75	Europa d.o.o. Hotel ART, Sarajevo	4200375800105	57.330	21	4	2	2
76	"HOTEL HERCEG" d.o.o. Međugorje - Čitluk	4227738440004	56.830	11	3	3	3
77	Motel KIVI , Grude	4372094490005	54.436	9	9	9	6

78	Vaš Dom d.o.o. PJ Motel Kula Cazin	4263005170031	54.396	13	11	11	10
79	"BAJRIĆ-BN" d.o.o. Travnik podružnica Hotel Vezir Palace d.o.o. Travnik	4236071400032	53.215	13	9	9	9
80	Europa d.o.o. Hotel Astra Garni, Sarajevo	4200375800067	52.697	16	4	1	0
81	Old Track d.o.o. Hotel Sunce Vogošća, Sarajevo	4201352630004	52.500	9	8	8	8
82	"MIRACOLO" d.o.o. Međugorje	4227867330002	51.721	11	9	8	8
83	BH Serdar Sipahi d.o.o. Isa-Begov Hamam Hotel, Sarajevo	4201785740009	48.395	14	5	5	5
84	KONCEPT BAU d.o.o p.j. Koncept Sarajevo	4202249830026	47.061	8	8	0	0
85	I- FENIX d.o.o. Mostar, Hotel IVONA Međugorje	4227773430003	46.968	11	9	9	9
86	PORIČANIN TOURS d.o.o. Sarajevo	4202179010000	46.477	10	5	5	5
87	"Mades" d.o.o. Sarajevo	4202212910003	46.257	15	3	3	3
88	MABIVO-LJUBAS d.o.o. Hotel "TOMISLAV" TOMISLAVGRAD	4281089150004	45.521	3	1	1	1
89	KONCEPT BAU d.o.o. PJ"KONCEPT RESIDENCE" SARAJEVO, KONCEPT BAU d.o.o	4202249830018	44.341	13	3	12	11
90	"PLATINUM" d.o.o. Bosanski Petrovac	4263597160009	43.523	2	2	3	3
91	"D.H.M.S." d.o.o. Cazin	4263046100005	42.415	8	8	8	8
92	"Hotel Hum" d.o.o. Ljubuški	4272189030007	41.702	8	6	6	6
93	"AG - Međugorje" d.o.o. Čitluk, PJ Hotel Cesarica d.o.o., Međugorje	4227341640015	41.235	7	7	7	7
94	"IMZIT KOMERC" d.o.o. Sarajevo, Motel Imzit, Sarajevo	4200246740007	39.691	2	2	2	2
95	"KRIPTON" d.o.o. Tomislavgrad	4281255420007	38.861	9	7	10	9
96	DEMI DELMINIUM d.o.o. Sarajevo	4200463500006	36.834	7	6	6	6
97	SEMΜEN d.o.o. Mostar	4227951470006	36.138	8	5	5	5
98	Hotel "SAX", Gračanica	4311170620003	36.136	4	5	5	5
99	Hotel "ADA" Mostar	4328187140005	35.575	6	5	6	6
100	Kuzman d.o.o. Neum Hotel Luna Neum	4227058650039	34.730	7	6	6	6
101	Hodurnik d.o.o. PJ Motel Huremagic, Cazin	4263646390031	34.119	7	6	6	6
102	"NEW" d.o.o. Hotel "NEW" Sarajevo	4202315130006	33.440	12	3	3	3
103	"FISA" d.o.o. Sarajevo	4202002940007	33.262	5	5	5	5
104	"IB PLAN" d.o.o. Sarajevo Hotel Kapetanovina d.o.o. Mostar	4202416590016	32.419	7	4	4	3
105	OAZA MIRA VLAŠIĆ d.o.o. Travnik	4236668980005	32.198	4	5	5	4

106	Villa Bej turan d.o.o. Sarajevo	4202446580007	31.538	2	2	2	2
107	TERMES d.o.o. Podružnica "Hotel KRONE" Iliča	4201913330013	31.385	6	3	3	3
108	UD Hotel Festival Sarajevo	4302438890000	29.869	7	2	2	2
109	City Boutique Hotel d.o.o. Sarajevo	4201652780008	29.827	5	2	2	2
110	ILMA d.o.o. Bihać, P.J. Motel Rio Mare	4263198200218	29.815	0	0	0	0
111	UTP "ČVRSNICA" D.D., JABLJANICA, Hotel Jabljanica	4227377160001	29.493	15	1	4	3
112	Klemo d.o.o. Međugorje	4227759440004	29.101	7	2	2	2
113	APARTHOTEL AMICUS d.o.o. MOSTAR	4227438480004	28.908	4	5	5	5
114	"HAND EXPORT IMPORT" d.o.o. Cazin, Motel "Stovrela", Cazin	4263045800020	28.464	3	5	4	4
115	MARIĆ-ŽEPČE d.o.o. ŽEPČE PJ "MOTEL- MARIĆ" ŽEPČE	4218028590067	27.198	4	5	4	3
116	"RUDAR" d.o.o. P.J. Ugostiteljstvo "Minero" TUZLA	4209008060020	25.648	0	0	0	0
117	Almira Hotel, Mostar	4227381300017	25.244	5	4	0	0
118	Hotel Santa Maria, Čitluk	4328173860005	25.228	4	4	4	4
119	SUR Motel Alibey, Bugojno	4336968090006	25.182	6	4	4	5
120	LOGIC d.o.o. Hotel "STORY", Sarajevo	4201894280000	25.051	5	2	2	2
121	"JERKOVIĆ" d.o.o. Bijakovići - Čitluk; Hotel "LEONE" Međugorje	4227145110164	24.768	6	2	2	0
122	UR Hotel OLD TOWN, Sarajevo	4301793740004	24.090	5	1	1	1
123	Hotel "VIP", Sarajevo,	4302546190006	24.012	8	2	2	2
124	Miligram d.o.o. Sarajevo	4202174720009	23.614	8	1	1	2
125	"IM" d.o.o. ČITLUK	4227842770008	23.551	7	2	2	1
126	"FRATELIS" d.o.o. Čitluk PJ Hotel "MARCONI", Međugorje, Čitluk	4227385850068	23.522	15	0	0	0
127	L-M d.o.o. Jelah bb, PJ Motel Mračaj, Jelah - Tešanj	4218241350037	22.951	6	4	4	5
128	"MEĐUGORJE IMOVINA" d.o.o. Čitluk, Hotel "IRISH CENTRE"	4227555790022	21.907	10	1	0	0
129	Motel "Kriva Čuprija" d.o.o. Mostar	4227442080002	21.192	10	1	2	2
130	Rivero d.o.o. A&S Mostar	4227883610007	20.807	6	3	3	3
131	"ELIF" d.o.o. Bugojno	4236384100005	20.216	4	4	3	3
132	Motel "LAV" d.o.o. Čapljina	4227128530001	19.959	2	2	2	2
133	"RN" d.o.o. Gornji Vakuf- Uskoplje	4236468620004	19.502	3	4	0	0
134	Hotel "Dubrovnik", Čitluk	4328652910009	19.381	22	1	1	1

135	"ČANI" d.o.o. Sarajevo	4200014700009	19.332	4	2	2	2
136	Motel City Heart Land, Tuzla	4210123090008	18.448	3	3	0	0
137	Europa d.o.o. Hotel Astra, Sarajevo	4200375800075	18.384	9	1	1	1
138	Hotel Blagaj d.o.o. Mostar	4227915670007	17.933	6	2	2	1
139	Motel Argentum Mostar	4328291120008	17.913	1	1	3	3
140	CITY ONE DIAMOND d.o.o. Sarajevo	4202127300000	17.310	5	1	1	1
141	Hotel IN, Međugorje	4328052720001	16.882	4	2	4	4
142	UR HOTEL "RIMSKI MOST" Ilijža	4300031280000	16.783	4	3	3	3
143	Aurogmm d.o.o., Čitluk Međugorje PJ Hotel St. Nicola, Međugorje	4227501940088	16.324	5	1	0	0
144	"ZAH" d.o.o. Bosanska Krupa PJ "ZLATNA NIT" Bosanska Krupa	4263146740028	15.632	0	0	0	0
145	PRIVREDNO DRUŠTVO "OAZA" KONJIC d.o.o. Konjic	4227890740005	15.465	4	2	2	2
146	"VALADRIA" d.o.o. Neum Aparthotel "ADRIA" Neum	4227106640024	15.228	0	0	0	0
147	Villa Grande d.o.o., Bugojno	4236701350004	15.126	3	3	3	3
148	Hotel "LAVANDA", d.o.o. Čitluk, Međugorje	4227827620008	15.030	6	1	1	1
149	SLAČICA d.o.o. Hotel "KNEZ" Kupres	4281244490003	15.027	3	2	2	2
150	Koros d.o.o. Međugorje	4227773510007	14.475	10	1	1	1
151	ZMM - Turs d.o.o. Hotel Porat, Neum	4227162120025	14.023	0	0	0	0
152	Z-AURORA d.o.o. Čitluk	4227810060009	13.552	3	2	1	1
153	"FORUM" d.o.o. Livno PJ.HOTEL/MOTEL "BACCHUS"	4281179140105	13.321	1	2	2	2
154	Hotel DŽIDA d.o.o. Čitluk	4227476570009	12.990	7	2	1	1
155	Društvo za graditeljstvo, trgovinu, renta car i turizam ARTUS d.d. VOX TOURS Međugorje hotel LEONARDO	4227188350029	12.887	2	2	2	2
156	NANIĆ COMPANY d.o.o. PJ HOTEL EUROPA Bužim	4263691180005	12.858	3	2	2	2
157	Nacionalni spomenik Muslibegovića kuća "Hotel Baština" d.o.o. Mostar	4227996900001	12.494	3	2	2	1
158	SRC JASMIN d.o.o. Jelah Tešanj	4218226550003	11.521	3	2	2	2
159	ČENGA d.o.o. PJ Turističko naselje "ČENGA"	4200201560148	11.354	3	2	2	1
160	ELEVEN PROJECT d.o.o. Sarajevo, P.J. Hotel SOKAK	4201662070017	10.953	0	0	0	0

161	"FSD" d.o.o., Mostar	4227938530008	10.660	1	1	1	1
162	UD Apart Hotel "FAMILY", Sarajevo	4303138790000	10.489	4	1	1	1
163	Hotel "LATINSKI MOST" Sarajevo,	4301721910002	10.461	5	1	1	0
UKUPNO			19.337.816	3093	1935	1924	1876

Djelatnosti putničkih agencija

R.br.	Naziv korisnika	JIB	Iznos sredstava	Broj zaposlenih 30.9.2019.	Broj zaposlenih 30.9.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.1.2021.
1	2	3	4	5	6	6	6
1	Fortuna trade tours d.o.o. Mostar	4227096580001	450.483	15	2	4	4
2	Nebo Tours d.o.o. Sarajevo	4201330230002	313.411	7	4	4	4
3	Fortuna trade tours d.o.o. podružnica Stari grad, Mostar	4227096580044	304.132	18	8	6	6
4	G-TOUR MEĐUGORJE d.o.o. Međugorje, Čitluk	4227300700003	277.286	10	6	6	6
5	Buena Vista d.o.o. Zenica	4218497820006	251.149	5	1	1	1
6	GlobTour Event d.o.o. Sarajevo	4201789810001	232.103	7	5	5	5
7	Grace Travel d.o.o. Međugorje	4227126240006	218.743	12	10	10	10
8	Bhpassport d.o.o. Sarajevo	4201423590009	184.509	10	6	6	5
9	Kompaš d.o.o. Sarajevo	4200614300004	169.696	3	3	3	3
10	S TOURS d.o.o. Sarajevo	4200249500007	168.337	3	3	3	3
11	PMT d.o.o. Sarajevo	4202009950008	152.014	4	3	3	3
12	LOGCAP-TRAVEL d.o.o. Tuzla	4209990470007	142.062	3	3	3	3
13	ARD d.o.o. Sarajevo	4200068030009	140.104	6	6	6	7
14	Omega Travel agency d.o.o. Bosanska Krupa	4263196330009	131.084	2	2	2	2
15	Putnička agencija MIA tours d.o.o. Sarajevo	4201335110005	130.409	2	1	1	1
16	Zoom Travel d.o.o. Vogošća	4202177150009	128.266	14	9	12	12
17	Ventura Travel Agency d.o.o. Travnik	4236560270001	122.313	3	2	2	2
18	Fortuna trade tours d.o.o. podružnica 2, Mostar	4227096580036	121.676	4	3	3	3
19	GOYA TOURS D.O.O. Bijakovići, Čitluk	4227139490001	118.442	12	7	7	7
20	Bosnia Travel d.o.o. Sarajevo	4201762290006	117.641	10	2	5	5
21	Travel Centar d.o.o. Sarajevo	4201645140001	101.959	3	3	3	3
22	VALLEY OF TOURISM d.o.o. Sarajevo	4202059460001	100.783	8	2	2	2
23	Hit Tours d.o.o. Tuzla	4209769850008	95.968	3	2	2	2
24	KOMPAS MEĐUGORJE d.d. Čitluk	4227291950000	94.754	18	13	10	10
25	City Travel d.o.o. Sarajevo	4202085030007	85.021	2	2	2	2
26	Elite Travel d.o.o. Sarajevo	4201350850007	78.340	3	3	3	3

27	Nikitravel.ba d.o.o. Mostar	4227823040007	77.235	3	2	2	2
28	DEVIM TOURS d.o.o. Sarajevo	4201798050001	72.541	4	3	3	3
29	Green Visions eco tours d.o.o. Sarajevo	4200437760008	72.494	8	3	4	4
30	" VICTORIOUS" d.o.o. Sarajevo	4202532150007	69.368	2	2	3	3
31	Insider Putnička agencija d.o.o. Sarajevo	4201807490001	68.886	9	9	9	9
32	Airline Tours d.o.o. Sarajevo	4200917890009	66.816	4	2	0	0
33	Sirius Travel d.o.o. Sarajevo	4200937220000	65.484	3	3	3	3
34	X ADVENTURES d.o.o. Mostar	4227949490008	61.229	10	10	10	10
35	"MOZAIK ARTS &TRAVEL" d.o.o. Sarajevo	4227813670002	59.207	9	3	3	3
36	Putnička agencija San Tours d.o.o. Travnik	4236560270001	58.961	3	2	2	2
37	Almira Travel agency d.o.o. Mostar	4227378130009	58.074	2	2	2	2
38	"MERAK TRAVEL" d.o.o. Sarajevo	4201658390007	57.978	1	1	1	1
39	Divan Karupović d.o.o. Travnik	4236589090002	56.224	3	1	1	1
40	Paddy Travel, Međugorje	4227164090000	55.810	13	3	3	3
41	Turistička agencija REISEBURO, Sarajevo	4200891720002	51.227	2	2	2	2
42	Bosnian Holidays d.o.o. Sarajevo	4201762290006	49.391	10	2	5	5
43	Prevoz putnika doo Zavidovići PJ "Almy Travel", Zenica	4218119470056	49.365	2	0	0	0
44	Zenith group d.o.o. Sarajevo	4202017890006	48.614	5	3	3	3
45	PASTIME d.o.o za turizam, promet i usluge Tuzla	4209822840001	47.264	2	0	0	0
46	Guverner turist d.o.o. Tuzla	4209023960002	45.890	2	1	1	1
47	Jungle travel d.o.o. Sarajevo	4202134850007	44.418	2	1	1	1
48	Slava Tours d.o.o. Mostar	4227930710007	43.210	2	2	2	2
49	AVY TRAVEL d.o.o. Sarajevo	4201422860002	38.682	2	1	1	1
50	Partner-travel d.o.o. Tuzla	4210166670003	36.674	3	2	2	2
51	Saraj bosna d.o.o. Bugojno	4236014780007	36.486	5	1	1	1
52	Bio Tours Podružnica za turističke usluge, Sarajevo	4200181270008	34.506	2	1	1	1
53	LET'S GO d.o.o. Sarajevo	4202215000016	33.187	2	1	1	1
54	Privredno društvo Visit Konjic d.o.o. Konjic	4227947950001	33.067	3	3	3	3

55	PUTNIČKA AGENCIJA GALILEO TRAVEL d.o.o. Sarajevo	4201942190000	32.187	2	1	1	1
56	PA "MEET BOSNIA" d.o.o. Sarajevo	4202363020000	31.617	6	3	3	3
57	FUNKY TOURS d.o.o. Sarajevo	4202645430006	30.701	6	3	3	3
58	MERIDIAN TOURS d.o.o., Mostar	4227588450006	29.317	3	1	1	1
59	Albatros travel d.o.o. Sarajevo	4201720020009	27.381	2	2	2	2
60	2MTRAVEL d.o.o. Sarajevo	4202478270000	24.411	1	4	4	4
61	"TRAVEL AGENCIJA HOLIDAY" d.o.o. Živinice	4210240820004	24.216	4	2	2	2
62	Balkantina d.o.o. Sarajevo	4202279400000	24.029	5	3	4	4
63	SH GROUP , P.J. PA AKDENIZ TRAVEL, Sarajevo	4202112530017	23.234	1	0	0	0
64	Green Travel d.o.o. Sarajevo	4202553400003	22.810	2	0	0	0
65	LJUBIČICA d.o.o. Sarajevo	4200390510008	18.855	3	3	3	3
66	Go Book d.o.o. Visoko	4219011640008	18.787	1	1	1	1
67	JWT d.o.o. Čitluk	4227344580005	18.695	5	3	3	3
68	Dalija travel d.o.o. Mostar	4227961600005	18.298	1	1	1	1
69	ELEGANCE TOURS d.o.o. Sarajevo	4202226540004	18.088	1	1	1	1
70	CENTROTOURS d.o.o. Sarajevo	4201631430007	17.860	2	2	2	2
71	Cool Tour d.o.o. Sarajevo	4202449840000	17.169	2	1	1	1
72	"MI" d.o.o. Za turizam , ugostiteljstvo i trgovinu Bijakovići, Čitluk	4227134850000	16.555	4	3	3	3
73	Obner d.o.o. pj. Turistica agencija Obner, Goražde	4245020660004	16.265	2	2	2	2
74	"GLOBAL" d.o.o. Međugorje, Čitluk	4227074340007	15.920	2	1	1	1
75	Mondoco d.o.o. Sarajevo	4202410710001	15.668	1	1	1	1
76	Turistička agencija Zoor Bosna, Konjic	4328190950000	15.521	1	1	1	1
77	WE LOVE BALKAN d.o.o. Sarajevo	4202204900007	15.287	2	2	2	2
78	ATLAS TRAVEL AGENCY d.o.o. Livno	4281173290008	14.415	2	2	2	2
79	AL SIYAH AL KHADRA ZELENI TURIZAM d.o.o. Travnik	4236639290008	14.088	1	1	1	1
80	BALKAN TRAVEL SERVICES d.o.o. Mostar	4227899020005	11.958	8	2	2	2
81	"ZISTEN INS" d.o.o. P.J. "ELGATO" PUTNIČKA AGENCIJA Sarajevo	4200346700037	11.542	1	1	1	1
82	Travel plus d.o.o. Sarajevo	4202451740004	11.202	3	1	1	1
83	"FRANJIĆ" d.o.o. Bihać,	4236104070006	11.010	1	1	0	0

Ured za reviziju institucija u FBiH

84	Vivendi d.o.o. Sarajevo	420092360004	10.932	3	0	0	0
85	Adrenalin Travel d.o.o. Bihać	4263749520006	10.804	1	1	1	1
86	"HAKAYA BOSNIA" d.o.o. Sarajevo	4202489120000	10.616	1	1	1	1
UKUPNO			6.522.411	385	228	234	234

Djelatnosti turoperatera

R.br.	Naziv korisnika	JIB	Iznos sredstava	Broj zaposlenih 30.9.2019.	Broj zaposlenih 30.9.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.1.2021.
1	2	3	4	5	6	6	6
1	"Putnička agencija Fibula Air Travel Agency" d.o.o. Sarajevo	4200269870005	700.000	17	10	9	9
2	Relax Tours d.o.o. Sarajevo	4200133460008	544.261	11	6	6	6
3	GOLDEN TOURS d.o.o. Tuzla	4209965790005	316.060	12	11	11	11
4	"Promo Tours" d.o.o. Sarajevo	4200391240004	197.635	6	3	3	2
5	AVIO EXPRESS TRAVEL d.o.o. Sarajevo	4201450210005	176.260	7	6	6	6
6	UNI LINE PLUS d.o.o. Sarajevo	4201473420007	154.882	8	3	3	3
7	V.I.P.-TRAVELS d.o.o. Sarajevo	4200322600007	103.762	4	4	4	4
8	Cosmopolit Travel Agency d.o.o. Zenica	4218974850001	90.953	6	4	4	3
9	Putnička agencija "M97" d.o.o. Sarajevo	4200591250004	75.245	5	5	5	4
10	Duga Tours d.o.o. Čitluk	4227064200004	67.630	11	10	0	0
11	"Best Travel" d.o.o. Sarajevo	4202648960006	32.796	2	2	2	2
12	SUDEX TOURISM & EVENTS d.o.o. GRADAČAC	4210363660001	31.802	3	4	4	3
13	BALKAN HILLS d.o.o. SARAJEVO	4202057840001	24.179	5	4	3	3
14	DAR PRIRODE d.o.o. ZENICA	4218010620007	19.056	2	2	2	2
15	UNA RC d.o.o. Bihać	4263416470001	17.973	3	3	2	2
16	Turistička agencija Bosnia Travels Sarajevo	4201770710006	13.504	2	1	1	1
17	MAK TOURS d.o.o. POSLOVNA JEDINICA 1 Čitluk	4227964290007	12.362	3	2	2	0
18	BRADEO, Mostar	4227939000002	11.434	3	2	2	2
UKUPNO			2.589.794	110	82	69	63

Korisnici koji su registrovani nakon 30.6.2019.

R.br.	Naziv korisnika	JIB	Iznos sredstava	Broj zaposlenih 30.9.2019.	Broj zaposlenih 30.9.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.1.2021.
1	2	3	4	5	6	6	6
1	"GARDEN CITY" HOTEL KONJIC d.o.o. Konjic	4227828860002	90.209	22	51	47	47
2	"ALM Turist" d.o.o. Hotel Plivsko jezero, Jajce (statusna promjena - Rješenje	4236630310006	26.530	18	15	12	9

	Općinskog suda od 3.10.2019. godine)						
3	S.R.C. "SUNCE" d.o.o. Travnik i Podružnica S.R.C. "SUNCE" Vlašić	4210388810008	24.763	0	14	47	52
4	"SKI ROSTOVO" d.o.o. BUGOJNO (statusna promjena: Ugovor o prenosu udjela, prava i obaveza osnivača od 16.10.2019. godine)	4236381340005	21.226	8	12	11	15
UKUPNO		162.728	48	92	117	123	

Banje i lječilišta

R.br.	Naziv korisnika	JIB	Iznos sredstava	Broj zaposlenih 30.9.2019.	Broj zaposlenih 30.9.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.1.2021.
1	2	3	4	5	6	6	6
1	Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje - Lječilište "Reumal" Fojnica	4236046390006	555.403	377	314	304	301
2	Javna zdravstvena ustanova "AQUATERM" Olovo	4218106810001	162.730	89	92	90	70
3	JZU Centar za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i banjsko liječenje "ILIDŽA" Gradačac	4209265200002	146.810	92	83	81	80
4	ZU Lječilište "GATA", Bihać	4263177200005	104.359	60	59	62	61
5	ZU Lječilište "Banja-Terme-Ilidža", Sarajevo	4201055260001	95.515	72	54	54	52
6	PZU Lječilište Aqua Bristol Tuzla	4210213180001	19.457	20	11	12	9
UKUPNO		1.084.274	710	613	603	573	
UKUPNO Hoteli i sličan smještaj Djelatnosti putničkih agencija Djelatnosti turoperatera Korisnici koji su registrovani nakon 30. 6. 2019. Banje i lječilišta			29.697.023	4346	2950	2947	2869